

EPSO-G

Darnumo rodiklių pažangos ataskaita
2024

Turinys

ĮVADAS.....	3
1. RODIKLIAI PAGAL ILGALAIKĘ FINANSAVIMO PROGRAMĄ IR OBLIGACIJŲ PROSPEKTĄ.....	4
2. RODIKLIŲ ĮGYVENDINIMO PAŽANGA.....	5
3. NEPRIKLAUSOMO RIBOTO UŽTIKRINIMO ATASKAITA.....	9

IVADAS

UAB „EPSO-G“ (toliau – „EPSO-G“) yra valstybės valdoma energijos perdavimo ir mainų įmonių grupė (toliau – Grupė), užtikrinanti nepertraukiamą, stabilų elektros energijos perdavimą aukštos įtampos tinklais ir gamtinių dujų transportavimą aukšto slėgio vamzdynais bei efektyvų šių perdavimo sistemų valdymą, priežiūrą ir plėtrą. Grupei priklausančios bendrovės taip pat valdo ir plėtoja biokuro bei medienos prekybos platformas, skirtas užtikrinti sąlygas skaidriai konkurencijai energijos išteklių ir apvaliosios medienos rinkoje, 200 MW ir 200 MWh galios ir talpos elektros energijos kaupimo sistemą. Taip pat Grupei priklausančios bendrovės vykdo elektros energetikos rangos projektus bei teikia infrastruktūros eksploatavimo paslaugas žemos, vidutinės ir aukštos įtampos tinklo operatoriams.

2024 m. gruodžio 31 d. Grupę sudarė valdymo bendrovė „EPSO-G“, šešios tiesiogiai kontroliuojamos grupės bendrovės LITGRID AB, AB „Amber Grid“, BALTPOL UAB, UAB „TETAS“, Energy cells, UAB, UAB „EPSO-G Invest“. 2024 m. gruodžio 31 d. (ir šios ataskaitos rengimo metu) „EPSO-G“ ir Grupės bendrovės turėjo Rheinmetall Defence Lietuva, UAB ir „Baltic RCC“ OÜ akcijų, dalyvavo valdant asocijuotas bendroves - UAB „GET Baltic“ ir TSO HOLDING AS.

Grupės vizija – įgalinti žaliąją transformaciją, kartu užtikrinant energetinio ir nacionalinio saugumo interesus. 2024 m. Grupė, siekdama prisidėti prie patikimos ir klimatui neutralios energetikos sistemos plėtros, skatinti aukštą pridėtinę vertę kuriančios pramonės augimą ir padėti plėtoti žaliosios energijos bei jos produktų eksportą, atnaujino strategiją iki 2035 m. Grupės naujosios energetikos strategiją iki 2035 m. galite rasti „EPSO-G“ [tinklapyje](#).

Grupė taip pat palaiko ir pritaria pasauliniam Paryžiaus susitarime priimtam siekti išvengti klimato kaitos padarinių bei dėti pastangas, kad visuotinis atšilimas neviršytų 1,5°C, palyginti su iki pramoninio laikotarpio lygiu, ir strategijoje yra išsikėlusį į tai orientuotus tikslus.

Su darnumu susietų rodiklių pažangos ataskaitoje už 2024 metus (toliau – Pažangos ataskaita) pateikiama naujausia informacija apie Grupės pagrindinių su darnumu susietų veiklos rodiklių pažangą, įgyvendinant tiek 2022 m. „EPSO-G“ ilgalaikę su darnumu susieto finansavimo programą (angl. Sustainability-linked finance framework) (toliau – Ilgalaikė finansavimo programa), tiek „EPSO-G“ priimtus įsipareigojimus pagal 2022 m. birželio 7 d. „EPSO-G“ 75 mln. Eurų su darnumu susijusių obligacijų prospektą (angl. UAB „EPSO-G“ EUR 75,000,000 3.117 per cent. Senior Unsecured Sustainability-Linked Notes due 2027) (toliau – Obligacijų prospektas). Ataskaita parengta atsižvelgiant į Tarptautinės kapitalo rinkų asociacijos (angl. International Capital Market Association, ICMA) su darnumu susietų obligacijų principų ataskaitų teikimo gaires (angl. [Sustainability-Linked Bond Principles Voluntary Process Guidelines](#)) ir rekomendacijas.

Ši ataskaita turėtų būti skaitoma kartu su „EPSO-G“ 2024 m. konsoliduota vadovybės [ataskaita](#), kurioje pateikiama atnaujinta Grupės strategija, su tvarumo ir kitais reikšmingais Grupės įvykiais susijusi informacija. Konsoliduota metinė vadovybės ataskaita yra kartu su nepriklausomo auditoriaus išvada dėl atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito ir nepriklausomo praktikuojančio asmens riboto užtikrinimo ataskaita dėl „EPSO-G“ konsoliduotosios tvarumo ataskaitos už 2024 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus.

1. RODIKLIAI PAGAL ILGALAIKĘ FINANSAVIMO PROGRAMĄ IR OBLIGACIJŲ PROSPEKTĄ

2022 m. „EPSO-G“ paskelbė ilgalaikę finansavimo programą, kurioje numatyti Grupės ilgalaikiai darnumo rodikliai (angl. KPI – Key Performance Indicators) bei darnumo pažangos tikslai (angl. SPT – Sustainability Performance Targets). Pirmasis tikslas – iki 2030 metų 50 proc. sumažinti Grupės įmonių veikloje susidarančių 1 ir 2 apimties šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį (rinkos metodu) palyginus su 2019 m. lygiu. Antrasis tikslas susijęs su elektros perdavimo tinklo patikimumu – užtikrinti kuo mažesnį neperduotos energijos kiekio rodiklį, kuris neviršytų 136,255 MWh kiekio 2022-2026 metų laikotarpiu.

„EPSO-G“ ilgalaikiai finansavimo programai nepriklausomą vertinimą (angl. Second Opinion Provider) suteikė tarptautinis klimato ir aplinkosaugos tyrimų centras „CICERO Shades of Green“. Jis patvirtino, kad „EPSO-G“ programa atitinka tarptautinius su darnumu susietų obligacijų ir paskolų principus. Pateiktame nepriklausomame vertinime „EPSO-G“ programoje numatyti darnumo siekiai įvardinti kaip ambicingi, palyginus su kitų analogiškų Europoje veikiančių įmonių išsikeltais darnumo tikslais. Šie tikslai taip pat įvardinti kaip didžiaja dalimi atliepiantys Paryžiaus susitarime nustatytus siekius, susijusius su poveikio klimato kaitai mažinimu.

2022 m. birželio 1 d. „EPSO-G“ išplatino su darnumu susietų obligacijų emisiją, tokiu būdu pritraukdama 75 mln. eurų. Tai pirmoji su darnumu susieta obligacijų emisija Baltijos šalyse. Penkerių metų obligacijas įsigijo instituciniai investuotojai iš Lietuvos, Latvijos, Estijos ir Švedijos. Beveik trečdalį emisijos už 22,5 mln. eurų įsigijo Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas. Už obligacijas mokama 3,117 proc. metinių palūkanų.

„EPSO-G“ įsipareigoja, kad pagal ilgalaikę finansavimo programą pritrauktos lėšos nebus panaudotos investicijoms į gamtinių dujų tinklo plėtrą ar modernizavimą.

Su darnumu susietų Obligacijų prospekte numatyti tikslai ir rodikliai

Rodikliai (KPI)	Rodiklio bazinė reikšmė	Darnumo pažangos tikslai (SPT)
KPI 1: ŠESD 1 ir 2 apimties emisijos (tCO ₂ e) rinkos metodu	2019	SPT1: ŠESD 1 ir 2 apimties emisijų (rinkos metodu) sumažinimas 30 % iki 2026 m., lyginant su 2019 baziniais metais.
KPI 2: neperduotos energijos kiekis (ENS), MWh	Bazinės reikšmės neturi	SPT2: Neperduotos elektros energijos kiekis, kuris 2022-2026 metų laikotarpiu neviršytų 136,255 MWh

Žemiau skyriuose pateikiama šių rodiklių pažangos ataskaita. KPI1 skaičiavimuose ir visoje ataskaitoje naudotas rinkos metodas 2 apimties ŠESD emisijų skaičiavimui ir palyginimui. Vietos metodas pateikiamas tik informaciniais tikslais 2 skyriaus lentelėje ir į tikslus bei palyginimus nėra įtrauktas.

2. RODIKLIŲ ĮGYVENDINIMO PAŽANGA

PIRMASIS RODIKLIS (KPI 1): ŠESD 1 IR 2 APIMTIES EMISIJŲ MAŽINIMAS

Grupės ŠESD emisijų apskaičiavimo metodologija

Grupės įmonių ŠESD emisijų skaičiavimai atliekami remiantis tarptautine ŠESD protokolo „Įmonių apskaitos ir ataskaitų teikimo standartu“ (toliau - Standartas) metodika. Pagal Standarto reikalavimus ŠESD apskaitos atlikimui taikytas veiklos kontrolės metodas. Skaičiavimo metu vertintos tiesioginės 1 apimtys (angl. Scope 1) bei netiesioginės 2 apimtys (angl. Scope 2) ŠESD emisijos, susidarancios dėl Grupės įmonių vykdomos veiklos ir atsirandančių poveikių. Darnumo tikslų nustatymui ir stebėsenai Grupė pasirinko naudoti 2 apimtys emisijas, apskaičiuotas vadovaujantis rinkos metodu (angl. market-based method).

Grupės 1 apimtys ŠESD emisijos

Tai ŠESD emisijos, susidarancios tiesiogiai dėl Grupės vykdomos veiklos. Jos gali kilti tiek iš stacionarių, tiek ir mobilių taršos šaltinių, pavyzdžiui, automobilių. Grupės veikloje 1 apimtys emisijos apima gamtinių dujų deginimą stacionariuose įrenginiuose, gamtinių dujų išleidimą į aplinką eksploatacijos ir remontų metu, gamtinių dujų nuostolius dėl nesandarumų, šaltnešių (freonų) nuotėkius iš aušinimo sistemų bei SF₆ dujų nuotėkius iš transformatorių pastočių jungtuvų.

Grupės 2 apimtys ŠESD emisijos

Tai netiesioginės ŠESD emisijos, kurios susidaro Grupės įmonių veikloje, tačiau kyla iš šaltinių, kurių Grupė tiesiogiai nekontroliuoja. Šios emisijos apima elektros energijos technologinius nuostolius perdavimo tinkle, taip pat įsigytą elektros ir šilumos energiją.

„EPSO-G“ įmonių grupės ŠESD emisijų kiekiai ir tikslų mažinimo pažanga

ŠESD emisijų apimtys	2019 m., tCO ₂ e	2022 m., tCO ₂ e	2023 m., tCO ₂ e	2024 m., tCO ₂ e	2024 m. emisijų pokytis, lyginant su baziniais metais, %	Su darnumu susietų obligacijų tikslas (KPI1) 2026 metams, %	Ilgalaikis tikslas pagal finansavimo programą (KPI1) 2030 metams, %
Baziniai metai							
1 apimtis	63 642	25 873	42 185	30 859	-51,5		
2 apimtis (rinkos metodu)*	141 755	177 742	216 804	187 082	32		
1 ir 2 apimtys (rinkos metodu)	205 397	203 616	258 989	217 941	6,1	-30	-50
2 apimtis (vietos metodu)	60 060	90 748	57 298	56 366	-6,2		
1 ir 2 apimtys (vietos metodu)	123 702	116 621	99 483	87 225	-29,5		

*Technologiniai nuostoliai, susidarę tarpsteminėse jungtyse „NordBalt“ ir „LitPol Link“, nepatenka į Lietuvos energijos apskaitos balansą ir atitinkamai nėra įtraukiami skaičiuojant Grupės ŠESD emisijas (vadovaujantis veiklos kontrolės metodu). „EPSO-G“ dukterinė bendrovė AB „Litgrid“ nėra atsakinga už tarpsteminėmis jungtims „NordBalt“ ir „LitPol Link“ įsigytą elektros energiją technologiniams nuostoliams padengti vadovaujantis sutartimis tarp sistemų operatorių.

Vertinant bendrą 2024 m. 1 ir 2 apimtys ŠESD emisijų kiekį su baziniais 2019 m., ŠESD emisijos didėjo 6,1 proc.

Nepaisant to, 1 apimtys emisijos 2024 m. palyginus su baziniais 2019 m. sumažėjo 51,5 proc. Šį pokytį lėmė sumažėję gamtinių dujų nuotėkiai, kuriems įtakos turėjo mobilaus dujų kompresoriaus naudojimas, mažesnės remonto apimtys bei pasikeitusi gamtinių dujų nuotėkių skaičiavimo metodika.

Tačiau, dėl padidėjusio elektros energijos (rinkos būdu) taršos faktoriaus, 2 apimtys elektros energijos perdavimo technologinių nuostolių bei elektros energijos suvartojimo emisijos išaugo 32 proc., o su jomis ir suminės 1 ir 2 apimtys ŠESD emisijos.

Nepaisant šių veiksmų, Grupė ir toliau deda pastangas siekiant numatytų tikslų, įgyvendinant Grupės ŠESD emisijų mažinimo planus iki 2026 m., įskaitant ilgalaikį tikslą iki 2030 m.

2025-2030 m. laikotarpiu planuojamos Grupės ŠESD emisijų mažinimo priemonės ir iniciatyvos

Pagrindinės Grupės įmonių ŠESD mažinimo planų priemonės orientuotos į daugiausiai emisijų veikloje išskiriančius šaltinius elektros energijos ir gamtinių dujų perdavimo veiklose. Tai apima įvairius pilotinius projektus, tiekėjų rinkos analizes, investicinius planus. Iki 2030 m. Grupėje planuojama skirti apie 155 mln. Eur investicijų priemonėms, kurios tiesiogiai prisidės prie ŠESD emisijų mažinimo. Žemiau pateiktos priemonės apima KPI1 rodiklio siektiną reikšmę iki 2026 m.

• 1 apimtis

Apie 92 proc. visų 1 apimties ŠESD emisijų susidaro Grupės įmonės „Amber Grid“ veikloje. Pagrindinę šių ŠESD emisijų dalį sudaro kontroliuojami ir nekontroliuojami metano (CH₄) nuotėkiai bei stacionarių įrenginių, naudojančių gamtines dujas technologinėms reikmėms, emisijos. Numatomos įgyvendinti šios pagrindinės investicinės priemonės, skirtos 1 apimties ŠESD emisijų mažinimui:

- dujų kompresorinių stočių rekonstrukcija;
- stacionarių ir mobilių nuotėkių aptikimo sistemų įrengimas: įdiegimas ir naudojimas metano (CH₄) nuotėkių stebėsenai;
- dujų deginimo įrangos pritaikymas veikloje;
- biudujų įtraukimas į dujinių įrenginių sistemą ir jų deginimas;
- dujinių katilų keitimas į elektrinius katilus dujų skirstymo stotyse;
- specialios įrangos (angl. stopple) pritaikymas magistralinio dujotiekio remonto metu.

Tarp numatytų priemonių, didžiausią emisijų mažinimo poveikį turės dujų deginimo įrangos ir specialiosios (angl. stopple) įrangos taikymas Grupės įmonės veikloje.

Siekiant įgyvendinti įsigaliojusias Europos Sąjungos Metano reglamento (ES) 2024 / 1787 nuostatas, AB „Amber Grid“ taip pat skatins nulinių metano emisijų kultūros diegimą. Tikimasi, kad 2025-2026 metų laikotarpiu šio reglamento nuostatos reikšmingai paveiks remonto darbų organizavimą bei kitus eksploatacinius veiklos aspektus, skatindamos naujų technologijų ir procesų diegimą, kurios užtikrintų minimalias metano emisijas. Aukščiau minėtos mažinimo priemonės taip pat svarbios įgyvendinant Metano reglamento reikalavimus ir prisidedant prie aplinkai draugiškos dujų perdavimo sistemos kūrimo.

2024 m. sieros heksafluorido (izoliacinės dujos, SF₆) dujų ŠESD emisijos didėjo 42 proc. (132 t CO₂e) lyginant su 2023 m. SF₆ dujų nuotėkiui įtaką daro išoriniai, Grupės tiesiogiai nekontroliuojami veiksniai, ypač oro temperatūros svyravimai. Stebima tendencija, kad krentant oro temperatūrai padažnėja gaunami signalai iš transformatorių pastočių (TP) apie sumažėjusį SF₆ dujų slėgį įrenginiuose. Viena iš priemonių, padedančių išvengti pakartotinių nuotėkių ir tuo susijusių SF₆ dujų ŠESD emisijų – efektyvesnė eksploatacija. Jei SF₆ dujos papildomos pakartotinai per trumpesnę nei 6 mėn. laikotarpį nuo paskutinio papildymo, vykdomas tyrimas ir taikomos nuotėkių prevencijos priemonės (dažniausiai vykdomas remontas ir tarpinių keitimai).

Nepaisant to, kad SF₆ dujos sudaro tik nedidelę visų Grupės ŠESD emisijų dalį, jų poveikis klimatui itin reikšmingas¹ – globalinio atšilimo potencialas 24 300 kartus viršija anglies dioksido (CO₂) poveikį. Dėl to šių dujų nuotėkių stebėseną ir valdymą yra itin svarbus. Grupės įmonės AB „Litgrid“ strategijoje ir ŠESD emisijų mažinimo plane numatyta iki 2030 metų įrengti 10 TP be SF₆.

Grupės ŠESD emisijų mažinimo priemonės taip pat apima ir automobilių parko elektrifikavimą. Numatoma, jog iki 2028 m. visas Grupės naudojamas autotransportas ir dalis specialios paskirties transporto bus mažiau taršūs (varomi elektra ir (ar), hibridiniai) lyginant su vidaus degimo varikliais varomais automobiliais.

• 2 apimtis

Tai reikšmingiausia Grupės ŠESD emisijų apimtis, sudaranti 86 proc. visų 1 ir 2 apimties Grupės veiklos ŠESD emisijų 2024 m. Šios ŠESD emisijos apima suvartojamą elektros energiją veikloje ir elektros energijos perdavimo tinkle susidarantį technologinius nuostolius, kuriuos lemia fizikiniai ir techniniai veiksniai.

¹Žr. Tarpvyriausybines klimato kaitos tarybos (IPCC) pasaulinio atšilimo potencialo (GWP) [rodiklius](#) (2024).

Pagrindinės kryptys ir priemonės, mažinančios 2 apimties emisijas yra:

- Elektros energijos iš atsinaujinančių energijos išteklių (AEI) įsigijimas tiesioginių kontraktų būdu (angl. Power Purchase Agreement, *PPA*) technologinių nuostolių ir savosioms reikmėms suvartotos energijos dengimui (rinkos metodui), įskaitant kilmės garantijų įsigijimą. Priemonė sukurs didžiausią 2 apimties ŠESD emisijų mažėjimo efektą;
- Elektros energijos iš AEI gamyba savosioms reikmėms (saulės kolektorių įrengimas rekonstruojamose, naujai statomose transformatorių pastotėse, skirstyklose).
- Elektros perdavimo tinklo rekonstrukcijos projektai (pastočių modernizavimas);
- **Kitos iniciatyvos**

2024 metais atliktas Grupės ŠESD emisijų mažinimo tikslų modeliavimas, tikslų pasiekimo rizikų vertinimas ir pateikti trumpojo laikotarpio (angl. near term) Grupės ŠESD emisijų tikslai iki 2030 m. derinimui su mokslu paremtų tikslų iniciatyva (angl. Science Based Targets Initiative, *SBTi*). Šis etapas leis užtikrinti, kad Grupės tikslai ir mažinimo planai bus suderinti su Paryžiaus susitarime nurodytu 1,5°C atšilimo scenarijumi.

ANTRASIS RODIKLIS (KPI 2): ELEKTROS PERDAVIMO TINKLO PATIKIMUMAS

Elektros perdavimo tinklo patikimumą suprantame kaip be sutrikimų veikiančius tinklus 24/7. Tam būtinas šalies elektros energijos ilgalaikių vartojimo poreikių analizavimas ir vertinimas, atitinkamų investicijų planavimas ir vykdymas, siekiant efektyviai patenkinti energijos poreikius ir užtikrinti reikiamus elektros perdavimo sistemų pajėgumus, sistemų saugumą ir patikimumą bei prieigą prie įvairių elektros energijos gamybos tiekimo šaltinių.

KPI2 rodikliui vertinamas perdavimo tinklu neperduotos elektros energijos kiekio (angl. energy not supplied, *ENS*) (toliau – ENS) rodiklis, kuris parodo dėl elektros energijos perdavimo (perdavimo tinklu) nutraukimų neperduotos elektros energijos kiekį. ENS gali susidaryti:

- 1) dėl elektros perdavimo sistemos operatoriaus (PSO) AB „Litgrid“ atsakomybei priskiriamų ir dėl nenustatytų priežasčių (pvz., dėl įrenginių gedimo, operatoriaus darbuotojų ar rangovų klaidų, vykdančių techninės priežiūros, remonto ar rekonstrukcijos darbus, klaidingai suveikusios relinės apsaugos ir automatikos įrenginių);
- 2) dėl *force majeure* bei išorinio poveikio priežasčių (pvz., dėl trečiųjų šalių vykdomos ūkinės veiklos elektros linijų apsaugos zonoje, staigių klimatinės sąlygų pasikeitimo (stiprus vėjas, gausus kritulių kiekis ir pan.)).

Lentelėje žemiau pateikiami ENS rodikliai per 2024 m. ataskaitinį laikotarpį. Informaciniais tikslais lentelėje pateikiamas ENS atvejų skaičius. Taip pat, palyginamumo tikslais pateikiama ir ankstesnių ataskaitinių laikotarpių (2022 bei 2023 m.) informacija. ENS rodiklio skaičiavimo už 2024 m. metodologija, lyginant su ENS rodiklio skaičiavimui už 2022 ir 2023 m. naudota metodologija, nesikeitė.

AB „Litgrid“ elektros energijos perdavimo tinklo patikimumo rodikliai	2022 m. faktinis rodiklis, MWh	2023 m. faktinis rodiklis, MWh	2024 m. faktinis rodiklis, MWh	2022-2026 m. reguliavimo periodui VERT ³ nustatytas maksimalus (leistinas) lygis, MWh per metus (metinis dydis)	ENS atvejų per 2022 m. skaičius, vnt.	ENS atvejų per 2023 m. skaičius, vnt.	ENS atvejų per 2024 m. skaičius, vnt.
ENS – dėl elektros perdavimo sistemos operatoriaus (PSO) AB „Litgrid“ atsakomybei priskiriamų ir dėl nenustatytų priežasčių	10,617	2,674	14,367		6	4	8

<i>Iš jo dėl nenustatytų priežasčių</i>	0,000	0,000	0,000		0	0	0
ENS – dėl <i>force majeure</i> bei išorinio poveikio priežasčių	28,074 ¹	20,558 ¹	15,276 ¹		6	8	6
<i>Iš jo dėl force majeure</i>	0,000	4,112	9,908		0	1	3
ENS ² - iš viso	38,691	23,232	29,643	27,251	12	12	14
ENS VERT vertinimu ¹	26,980	7,301	24,275	27,251	12	12	14

¹ – Dėl 28,074 MWh ENS kiekio už 2022 m. (dėl išorinio poveikio priežasčių – 28,074 MWh, dėl *force majeure* – 0 MWh) AB „Litgrid“ 2023-01-27 raštu Nr. 23SD-458 kreipėsi į VERT, pateikdamas AB „Litgrid“ sudarytą sąrašą neplaninių perdavimo nutraukimo ENS įvykių (su aktualiais tyrimų aktais), kurie, AB „Litgrid“ nuomone, yra išskirtiniai, su prašymu tuos įvykius pašalinti iš bendro AB „Litgrid“ ENS rodiklių registro. Atitinkamai VERT Lietuvos elektros energetikos sistemos patikimumo įvertinimo ataskaita už 2022 m. skelbiama [čia](#) (toliau – VERT Ataskaita už 2022 m.). VERT Ataskaitoje už 2022 m. (36 psl.) nurodyta, kad ENS rodiklis už 2022 m. neviršijo VERT nustatyto minimalaus rodiklio lygio (t. y., maksimalaus (leistino) lygio): <...> 2022 m. faktinis ENS rodiklis siekė 10,62 MWh ir neviršijo nustatyto minimalaus rodiklio lygio 27,25 MWh. *Perdavimo tinklu nepersijusios elektros energijos kiekis dėl nenustatytų priežasčių buvo 0,00 MWh, dėl operatoriui priskiriamos atsakomybės – 10,62 MWh <...>.* Dėl 20,558 MWh ENS kiekio už 2023 m. (dėl išorinio poveikio priežasčių – 16,446 MWh, dėl *force majeure* – 4,112 MWh) AB „Litgrid“ 2024-01-30 raštu Nr. 24SD-368 kreipėsi į VERT, pateikdamas AB „Litgrid“ sudarytą sąrašą neplaninių perdavimo nutraukimo ENS įvykių (su aktualiais tyrimų aktais), kurie, AB „Litgrid“ nuomone, yra išskirtiniai, su prašymu tuos įvykius pašalinti iš bendro AB „Litgrid“ ENS rodiklių registro. VERT Lietuvos elektros energetikos sistemos patikimumo įvertinimo ataskaita už 2023 m. skelbiama [čia](#) (toliau – VERT Ataskaita už 2023 m.). VERT Ataskaitoje už 2023 m. (34 psl.) nurodyta, kad ENS rodiklis už 2023 m. neviršijo VERT nustatyto minimalaus rodiklio lygio: <...> 2023 m. faktinis ENS rodiklis siekė 23,232 MWh ir neviršijo nustatyto minimalaus rodiklio lygio 27,25 MWh. *Perdavimo tinklu nepersijusios elektros energijos kiekis dėl nenustatytų priežasčių buvo 0,00 MWh, dėl operatoriui priskiriamos atsakomybės – 2,67 MWh <...>.* Atitinkamai AB „Litgrid“ 2025-01-31 raštu Nr. 25SD-418 pateikė VERT perdavimo sistemos operatoriaus elektros energijos persiuntimo patikimumo rodiklių (neplanuotų nutraukimų ENS, AIT) registravimo ataskaitą už 2024 m. laikotarpį. 2025 m. sausio ir vasario mėn. VERT sprendimais (raštais) perdavimo sistemos operatoriui „Litgrid“ konstatavo galutinius 2022, 2023 ir 2024 m. ENS rodiklius, eliminuojant dalį ENS atsijungimų dėl priežasčių, nepriskiriamų operatoriaus atsakomybei ir *force majeure*, tačiau susijusių su išskirtiniais išorinio poveikio įvykiais (tokiais kaip, pvz., dėl kito operatoriaus atsakomybės), atitinkamai 2022, 2023 ir 2024 m. taip (neviršijančius VERT nustatyto maksimalaus leistino 27,251 MWh/metus ENS lygio): 26,980 MWh, 7,301 MWh ir 24,275 MWh. VERT Lietuvos elektros energetikos sistemos patikimumo įvertinimo ataskaita už 2024 m. viešai dar nėra paskelbta (kai ji bus VERT paskelbta, bus prieinama per [čia](#)).

² – dėl visų priežasčių (įskaitant dėl *force majeure* (0 MWh, 4,112 MWh ir 9,908 MWh atitinkamai 2022, 2023 ir 2024 m.)) bei dėl išorinio poveikio (28,074 MWh, 20,558 MWh ir 15,276 MWh atitinkamai 2022, 2023 ir 2024 m.)). Iki 2021 m. imtinai VERT buvo nevertinami elektros perdavimo nutraukimai, kurie įvyko dėl *force majeure* bei išorinio poveikio priežasčių, t. y., į ENS, kuris neturėjo būti viršijamas, buvo traukiami ENS rodiklis, priskiriamas tik PSO atsakomybei ir dėl nenustatytų priežasčių. VERT 2021 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. O3E-98 pakeitus VERT Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės rodiklių aprašą, nuo 2022 m. ENS rodiklyje yra vertinami visi perdavimo nutraukimai, neskirstant pagal priežastis, t. y., apima elektros energijos perdavimo nutraukimo atvejus, įvykusius dėl PSO atsakomybei priskiriamų priežasčių, dėl nenustatytų priežasčių, taip pat dėl *force majeure* ar išorinio poveikio priežasčių, eliminuojant išskirtinius išorinio poveikio įvykius (VERT nustatyti rodikliai 2022-2026 m. reguliavimo periodui prieinami per [čia](#): [2022-01-05 VERT Pažyma ir medžiaga VERT 2022-01-13 posėdžiui](#); [VERT 2022-01-14 nutarimas Nr. O3E-19](#)). Nuo 2022 m. iki 2026 m. imtinai ENS tikslas yra neviršyti 27,251 MWh/metus.

³ Valstybinė energetikos reguliavimo taryba (VERT).

Vertinant ENS rodiklio tendencijas, priežastis, susijusias rizikas bei rodiklio pasiekimą, pažymėtina, kad 2022 - 2024 m. laikotarpiu aiški ENS pokyčių tendencija nėra stebima – rodiklis išlieka gana stabilus, vertinant 2022 ir 2023 m. vidurkio ENS dėl visų priežasčių iki VERT vertinimo atžvilgiu (2022 ir 2023 m. vidurkis – 30,962 MWh ($30,692 = (38,691 + 23,232) / 2$), 2024 m. – 29,643 MWh).

Nors dauguma nustatytų ENS kiekių priežasčių siejamos su išorinio poveikio veiksniais bei *force majeure* aplinkybėmis, su šiuo rodikliu susijusios rizikos yra valdomos. Įvertinus faktines 2022-2024 m. ENS vertes bei taikomas rizikų valdymo priemones, 2025 -2026 m. laikotarpiui ENS rodiklio blogėjimo ir (ar) nepasiekimo rizikos nenustatyta.

Stabilų ENS rodiklio pasiekimą ir išlaikymą lemia pagrindinės rodiklio įgyvendinimo ir rizikų valdymo priemonės: investicijos į elektros perdavimo tinklo rekonstrukciją, savalaikis techninės priežiūros veiksmų atlikimas bei operatyvus reagavimas į gedimų šalinimą.

Pasirašo „EPSO-G“ vadovas
Mindaugas Keizeris

Nepriklausomo riboto užtikrinimo ataskaita

UAB „EPSO-G“ valdybai

Įžanga

UAB „EPSO-G“ (toliau – Įmonė; toliau kartu su patronuojamosiomis bendrovėmis – Grupė) vadovybė pasamdė mus suteikti ribotą užtikrinimą dėl Atrinktos informacijos, kuri aprašyta toliau šioje ataskaitoje ir pateikta Grupės Darnumo rodiklių pažangos ataskaitoje, kuri parengta už 2024 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus.

Pagrindinio dalyko ir taikomų kriterijų apibūdinimas

Šios užduoties pagrindinis dalykas yra dviejų veiklos rodiklių už 2024 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus apskaičiavimas ir atskleidimas: a) Grupės veikloje susidarančių šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) 1 ir 2 apimtys emisijų (rinkos metodu) sumažinimas 30 % iki 2026 m., lyginant su 2019 baziniais metais; ir b) Neperduotos elektros energijos kiekis, kuris 2022-2026 metų laikotarpiu neviršytų 136,255 MWh, kurių Įmonė įsipareigojo laikytis išplatinusi Obligacijų emisiją, (toliau visi kartu – Atrinkta informacija). Atrinkta informacija pateikta Grupės Darnumo rodiklių pažangos ataskaitos už 2024 m. skyriuje „2. Rodiklių įgyvendinimo pažanga“.

Mūsų riboto užtikrinimo procedūrų apimtis apsiribojo Atrinkta informacija, kaip apibrėžta aukščiau. Mes neatlikome jokių procedūrų dėl kitų Darnumo rodiklių pažangos ataskaitoje atskleistų laikotarpių informacijos, ar bet kokios kitos informacijos, pateiktos Grupės Darnumo rodiklių pažangos ataskaitoje, išskyrus Atrinktą informaciją, todėl nepareiškiamo jokios išvados dėl tokios informacijos.

Atrinktą informaciją vertinome pagal Įmonės taikomus kriterijus, atskleistus Grupės Darnumo rodiklių pažangos ataskaitoje. Grupė apskaičiavo 1-osios ir 2-osios apimtys ŠESD emisijas vadovaudamasi ŠESD protokolo „Įmonių apskaitos ir ataskaitų teikimo standartu“ (angl. *GHG Protocol Corporate Accounting and Reporting Standard*), o ENS – vadovaudamasi Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2021 m. sausio 14 d. nutarimu Nr. 03E-19 „Dėl minimalių elektros energijos persiuntimo patikimumo lygių nustatymo AB „Litgrid“ 2022-2026 m. reguliavimo periodui“ bei Elektros energijos persiuntimo patikimumo ir paslaugų kokybės rodiklių aprašu, patvirtintu Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos 2021 m. sausio 28 d. nutarimu Nr. 03E-98 (toliau – Taikomi kriterijai). Atsižvelgiant į mūsų riboto užtikrinimo užduoties paskirtį manome, kad Taikomi kriterijai yra tinkami.

Įmonės vadovybės atsakomybė

Įmonės vadovybė yra atsakinga už:

- vidaus kontrolės priemonių sukūrimą, taikymą ir palaikymą, kurios užtikrintų, kad Atrinkta informacija yra parengta be reikšmingų iškraipymų dėl apgaulės ar klaidos;
- vidaus metodologijos ir gairių sukūrimą, kurios leistų parengti ir pateikti Atrinktą informaciją pagal Taikomus kriterijus;
- Atrinktos informacijos parengimą ir pateikimą pagal Taikomus kriterijus;
- Atrinktos informacijos tikslumą, išsamumą ir bendrą jos pateikimą.

PricewaterhouseCoopers UAB, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lithuania
T: +370 (5) 239 2300, F: +370 (5) 239 2301, Email: lt_vilnius@pwc.com, www.pwc.com/lt

PricewaterhouseCoopers UAB, company code 111473315, VAT payer's code LT114733113, is a private company registered with the Lithuanian Register of Legal Entities. PwC refers to the PwC network and/or one or more of its member firms, each of which is a separate legal entity.

Mūsų atsakomybė

Mes esame atsakingi už:

- užduoties planavimą ir atlikimą, siekiant gauti ribotą užtikrinimą apie tai, ar Atrinkta informacija visais reikšmingais atžvilgiais nebuvo parengta pagal Taikomus kriterijus;
- nepriklausomo riboto užtikrinimo išvados pareiškimą, remiantis mūsų atliktomis procedūromis ir gautais įrodymais; ir
- savo išvados pateikimą Įmonės valdybai.

Mes atlikome riboto užtikrinimo užduotį, vadovaudamiesi Tarptautinių audito ir užtikrinimo standartų valdybos paskelbtu 3000-uoju tarptautiniu užtikrinimo užduočių standartu (persvarstytu) „Užtikrinimo užduotys, išskyrus istorinės finansinės informacijos auditus ar peržvalgas“. Pagal šį standartą mes turime laikytis etikos reikalavimų ir planuoti bei atlikti procedūras tam, kad gautume ribotą užtikrinimą, ar Atrinkta informacija visais reikšmingais atžvilgiais nebuvo parengta pagal Taikomus kriterijus.

Riboto užtikrinimo užduoties apimtis yra gerokai mažesnė nei pakankamo užtikrinimo užduoties apimtis tiek rizikos vertinimo procedūrų, įskaitant vidaus kontrolės sistemos supratimą, tiek procedūrų, atliktų reaguojant į įvertintas rizikas, atžvilgiu. Riboto užtikrinimo užduoties atveju atliekamų procedūrų pobūdis ir atlikimo laikas skiriasi nuo pakankamo užtikrinimo užduoties procedūrų pobūdžio ir atlikimo laiko, be to, riboto užtikrinimo procedūrų apimtis yra mažesnė. Taigi, užtikrinimo lygis atliekant riboto užtikrinimo užduotį yra gerokai mažesnis nei užtikrinimo lygis, kuris būtų gautas atliekant pakankamo užtikrinimo užduotį.

Mūsų nepriklausomumas ir kokybės kontrolė

Mes laikomės nepriklausomumo ir kitų etikos reikalavimų, kurie nurodyti Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos parengtame Tarptautiniame buhalterijų profesionalų etikos kodekse (įskaitant Tarptautinius nepriklausomumo reikalavimus), kuris grindžiamas pagrindiniais sąžiningumo, objektyvumo, profesinės kompetencijos ir atidumo, konfidencialumo bei profesionalaus elgesio principais.

Mes vadovaujamės 1-uoju tarptautiniu kokybės kontrolės standartu ir atitinkamai palaikome visapusišką kokybės kontrolės sistemą, įskaitant dokumentuotas politikas ir procedūras, susijusias su atitiktimi etikos reikalavimams, profesinės veiklos standartams bei taikytiniams teisiniams ir priežiūros reikalavimams.

Atliktų darbų santrauka

Vykdydami riboto užtikrinimo užduotį, atlikome šias procedūras:

- pateikėme užklausas ir dalyvavome pokalbiuose su Įmonės ir jos patronuojamųjų bendrovių atstovais, atsakingais už su darnumu susijusių duomenų, įtrauktų į Grupės Darnumo rodiklių pažangos ataskaitą ir susijusių su Atrinkta informacija, surinkimą, tvarkymą, peržiūrą ir atskleidimą;
- išnagrinėjome Grupės procesus ir kontrolės priemones, kurie svarbūs rengiant Atrinktą informaciją;
- testavome ENS rodiklį, atlikdami šiuos veiksmus:
 - sutikrinome bendrą atsijungimų, dėl kurių nebuvo perduota elektros energija, skaičių ir

bendrą neperduotos elektros energijos kiekį dėl atsijungimų už 2024 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus su elektros energijos perdavimo tinklo operatoriaus AB „Litgrid“ (Įmonės patronuojamosios bendrovės) darbo dokumentais;

- sutikrinome atrankos būdu pasirinktų atsijungimų, dėl kurių nebuvo perduota elektros energija, įvykių apskaitytas vertes su AB „Litgrid“ pateiktais pasirašytais įvykių tyrimo aktais;
- atrankos būdu įvertinome, ar pasirinkti atsijungimai, dėl kurių nebuvo perduota elektros energija, buvo priskirti tai pačiai kategorijai (atsijungimams, kurie įvyko dėl išorinės įtakos, ar atsijungimams, kurie įvyko dėl elektros energijos perdavimo tinklo operatoriaus AB „Litgrid“ kaltės), kaip nurodyta tokių įvykių tyrimo aktuose;
- atrankos būdu įvertinome, ar pasirinkti atsijungimai, dėl kurių nebuvo perduota elektros energija, apskaitoje buvo užregistruoti vadovaujantis Taikomais kriterijais;
- testavome ŠESD emisijas, atlikdami šiuos veiksmus:
 - sutikrinome Grupės konsoliduotąsias 1-osios ir 2-osios apimties ŠESD emisijas už 2024 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus su Grupės darbo dokumentais;
 - perskaičiavome atrankos būdu pasirinktas 1-osios ir 2-osios apimties ŠESD emisijas už 2024 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus pagal Įmonės pateiktus atitinkamus emisijų veiksnius (pvz., technologiniai nuostoliai elektros skirstymo tinkle, MWh) ir vadovybės naudojamus taikytinus visuotinio atšilimo potencialo (VAP) veiksnius;
 - įvertinome, ar 1-osios ir 2-osios apimties ŠESD emisijos tinkamai paskirstytos vadovaujantis ŠESD protokolo „Įmonių apskaitos ir ataskaitų teikimo standarte“ pateiktais 1-osios ir 2-osios apimties apibrėžimais;
 - įvertinome, ar 2-osios apimties ŠESD emisijos atskleistos vadovaujantis ŠESD protokolo „Įmonių apskaitos ir ataskaitų teikimo standarte“ pateiktomis 2-osios apimties emisijų atskleidimo gairėmis.
- atlikome bendro informacijos pateikimo Grupės Darnumo rodiklių pažangos ataskaitoje peržiūrą tiek, kiek tai yra aktualu mūsų darbui.

Manome, kad gauti įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų riboto užtikrinimo išvadai.

Ataskaitų teikimo ir vertinimo metodologijos

Remiantis pasaulyje pripažintais standartais, įskaitant Pasaulio išteklių instituto (angl. *World Resources Institute*) ir Pasaulio verslo darnaus vystymosi tarybos (angl. *World Business Council for Sustainable Development*) parengtą ŠESD protokolo „Įmonių apskaitos ir ataskaitų teikimo standartą“, išskiriamos trys ŠESD emisijų apimtys (angl. *scopes*). Minėtame standarte apibrėžiama metodologija, kuria Įmonė turi vadovautis priskirdama emisijas atitinkamoms apimtims. Šiuo metu Įmonė renka ir atskleidžia informaciją tik apie 1-osios ir 2-osios apimties ŠESD emisijas. ŠESD protokole „Įmonių apskaitos ir ataskaitų teikimo standarte“ numatyti skirtingi, tačiau priimtini vertinimo ir ataskaitų teikimo metodai ir (arba) įvesties duomenys, kurie naudojami apskaičiuojant ŠESD emisijas. Vadovybei taip pat reikia priimti svarbius sprendimus, nustatant Grupės organizacines ribas ŠESD emisijų apskaičiavimo tikslais. Šie metodai ir sprendimai gali lemti reikšmingus ataskaitoje pateikiamų rezultatų skirtumus, kurie gali turėti neigiamą įtaką Grupės apskaičiuotų ŠESD emisijų palyginamą su kitų organizacijų apskaičiuotomis ŠESD emisijomis. Be to, Įmonės vadovybė neperduotos elektros energijos kiekio dėl

atsijungimų rodiklį apskaičiavo vadovaudamasi Lietuvoje taikomomis ataskaitų teikimo taisyklėmis, todėl jis negali būti palyginamas su kitų organizacijų kitose jurisdikcijose, kurioms Lietuva nepriklauso, naudojamais panašiais rodikliais. Dėl šios priežasties Atrinkta informacija turėtų būti skaitoma kartu su vadovybės Taikomais kriterijais, kurie aprašyti Grupės Darnumo rodiklių pažangos ataskaitos skyriuje „2. Rodiklių įgyvendinimo pažanga“ ir už kuriuos išimtinai atsako Įmonė.

Mūsų išvada

Remdamiesi atliktomis procedūromis ir gautais įrodymais, nepastebėjome nieko, kas verstų mus manyti, kad Atrinkta informacija už 2024 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus visais reikšmingais atžvilgiais nėra parengta pagal Taikomus kriterijus.

Naudojimo ir platinimo apribojimai

Ši ataskaita, įskaitant mūsų išvadą, parengta išimtinai Įmonės valdybai pagal mūsų susitarimą su Įmone, siekiant padėti Įmonės vadovybei atskleisti informaciją apie darnumo veiklą ir jos rezultatus. Mes leidžiame šią ataskaitą įtraukti į Grupės Darnumo rodiklių pažangos ataskaitą, kuri bus skelbiama Įmonės interneto svetainėje¹. Tiek, kiek tai leidžia galiojantys įstatymai, mes neprisiimame jokios atsakomybės jokiai kitai šaliai, išskyrus Įmonės vadovybę, dėl mūsų atliktų darbų ar šios ataskaitos, nebent dėl atitinkamų sąlygų būtų aiškiai sutarta raštu ir būtų iš anksto gautas mūsų rašytinis sutikimas.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rasa Radzevičienė
Partnerė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000377

Vilnius, Lietuvos Respublika
2025 m. birželio 2 d.

Elektroniniu auditoriaus parašu pasirašoma tik Nepriklausomo riboto užtikrinimo ataskaita

¹Už Įmonės interneto svetainės priežiūrą ir joje pateiktos informacijos vientisumą atsako vadovybė; mūsų atliekamas darbas neapima šių aspektų vertinimo, todėl neprisiimame atsakomybės dėl bet kokių pasikeitimų, kurie galėjo atsirasti Įmonės interneto svetainėje pateiktoje Atrinktoje informacijoje ar Taikomuose kriterijuose.